

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 189/21
Luxembourg den 21. oktober 2021

Dom i de forenede sager C-845/19 og C-863/19
Okrazhna prokuratura – Varna

Domstolen præciserer visse bestemmelser i direktivet om indefrysning og konfiskation af instrumenter og udbytte fra kriminalitet i Den Europæiske Union

Dette direktiv er til hinder for en national lovgivning, hvorefter der til fordel for staten kan ske konfiskation af et formuegode, der hævdes at tilhøre en anden person end den, der har begået den strafbare handling, uden at denne person har mulighed for at indtræde som part i konfiskationssagen

To bulgarske statsborgere (herefter »de pågældende«) blev idømt straf for i februar 2019 at have været i besiddelse af yderst farlige euforiserende stoffer i Varna (Bulgarien) uden tilladelse med henblik på distribution heraf. Som følge af denne dom anmodede Okrazhna prokuratura – Varna (den regionale anklagemyndighed i Varna, Bulgarien) Okrazjen sad Varna (den regionale domstol i Varna, Bulgarien) om konfiskation af de pengebeløb, der var fundet i deres respektive boliger i forbindelse med ransagningerne.

I retsmødet for denne ret oplyste de pågældende, at de beslaglagte pengebeløb tilhørte medlemmer af deres respektive familier. De sidstnævnte havde ikke deltaget i sagen for den forelæggende ret, idet national ret ikke tillader dette. Den regionale domstol i Varna afslog at godkende konfiskationen af de omhandlede beløb, idet den fandt, at den strafbare handling, som de pågældende var blevet dømt for, nemlig besiddelse af euforiserende stoffer med henblik på videresalg, ikke var af en karakter, som kunne medføre økonomisk gevinst. Selv om der forelå beviser for, at de pågældende var involveret i salg af euforiserende stoffer, var de hverken blevet tiltalt eller dømt for en sådan strafbar handling. Den regionale anklagemyndighed i Varna appellerede denne dom, idet den gjorde gældende, at den nævnte ret ved anvendelsen af de relevante nationale bestemmelser havde undladt at tage hensyn til direktiv 2014/42 ¹.

Under disse omstændigheder besluttede den forelæggende ret at spørge Domstolen, om det er nødvendigt, at der foreligger en grænseoverskridende situation for at udløse anvendelsen af direktiv 2014/42, om omfanget af den konfiskation, der er fastsat i dette direktiv, samt om rækkevidden af retten til effektive retsmidler, der tilkommer den tredjemand, der hævder, eller hvorom det hævdes, at vedkommende er ejer af et formuegode, der er genstand for konfiskation. Domstolen udtaler sig således i sin dom om spørgsmål af afgørende betydning for fastlæggelsen af anvendelsesområdet for direktiv 2014/42 og fortolkningen af visse af direktivets nøglebegreber.

Domstolens bemærkninger

For det første fastslår Domstolen, at **besiddelse af narkotika med henblik på distribution er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 2014/42, selv om alle de elementer, der ligger til grund for denne overtrædelse, er begrænset til en enkelt medlemsstat**. I henhold til EUF-traktaten ² henhører en sådan overtrædelse nemlig under et af de områder af kriminalitet af særlig grov karakter, der har en grænseoverskridende dimension, og som er nævnt i denne traktat. EU-lovgiver har følgelig kompetence til at vedtage minimumsharmoniseringsregler vedrørende definitionen af strafbare handlinger og sanktioner på dette område, idet denne kompetence

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/42/EU af 3.4.2014 om indefrysning og konfiskation af redskaber og udbytte fra strafbart forhold i Den Europæiske Union (EUT 2014, L 127, s. 39).

² Artikel 83, stk. 1, TEUF.

ligeledes omfatter de situationer, hvor de elementer, der ligger til grund for begåelsen af en konkret overtrædelse, er begrænset til en enkelt medlemsstat.

For det andet finder Domstolen, at direktiv 2014/42 ikke udelukkende fastsætter konfiskation af formuegoder, der udgør en økonomisk fordel, som stammer fra den strafbare handling, for hvilken gerningsmanden er blevet dømt, **men også tilsigter konfiskation af formuegoder tilhørende gerningsmanden bag den strafbare handling, for hvilke den nationale ret, for hvilken sagen er indbragt, finder det godtgjort, at de hidrører fra andre kriminelle handlinger.** Sådanne konfiskationer skal imidlertid foretages under overholdelse af de garantier, der er fastsat i dette direktiv³, og er betinget af, at den overtrædelse, som den nævnte gerningsmand er dømt for, er blandt de overtrædelser, der er opregnet i direktivet⁴, og at denne overtrædelse direkte eller indirekte vil kunne give anledning til en økonomisk fordel.

Hvad angår den første type konfiskation er det nødvendigt, at det produkt, der påtænkes konfiskeret, er **resultatet af den strafbare handling, for hvilken gerningsmanden er blevet endeligt domfældt.**

Hvad angår den anden situation, der svarer til udvidet konfiskation⁵, præciserer Domstolen, at ved afgørelsen af, hvorvidt en strafbar handling vil kunne give anledning til økonomiske fordele, **kan medlemsstaterne tage hensyn til fremgangsmåden, f.eks. at det er en betingelse for den strafbare handling, at den er begået som led i organiseret kriminalitet eller med den hensigt at skabe regelmæssig fortjeneste fra strafbare handlinger**⁶. Derudover skal den nationale domstols overbevisning om, at formuegoderne hidrører fra kriminelle aktiviteter, **være baseret på sagens omstændigheder, herunder specifikke forhold og tilgængeligt bevismateriale**⁷. For at gøre dette kan denne domstol især tage hensyn til, at formuegodets værdi ikke svarer til den dømte persons lovlige indkomst⁸.

Hvad endelig angår konfiskationen af tredjemands formuegoder⁹ forudsættes det, at det godtgøres, at **der foreligger en overførsel af udbytte fra en mistænkt eller tiltalt til en tredjemand eller erhvervelse af sådanne indtægter af tredjemand samt denne tredjemands kendskab til, at denne overførsel eller erhvervelse havde til formål at undgå konfiskation.**

For det tredje fastslår Domstolen, at direktiv 2014/42, sammenholdt med artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, **er til hinder for en national lovgivning, der gør det muligt til fordel for staten at konfiskere et formuegode, hvorom det hævdes, at det tilhører en anden person end gerningsmanden, uden at denne person har mulighed for at indtræde i konfiskationssagen.** Dette direktiv pålægger medlemsstaterne at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de personer, der er berørt af de foranstaltninger, det fastsætter, herunder tredjemand, der hævder, eller hvorom det hævdes, at de er ejere af formuegoder, der påtænkes konfiskeret, **har ret til et effektivt retsmiddel og en retfærdig rettergang for at bevare deres rettigheder**¹⁰. Desuden indeholder direktivet flere specifikke garantier for at sikre beskyttelsen af sådanne tredjemænds grundlæggende rettigheder. Disse garantier omfatter **retten til adgang til advokatbistand under hele konfiskationsproceduren**¹¹, som åbenbart omfatter disse tredjemænds ret til at blive hørt i forbindelse med denne sag, herunder retten til at gøre deres ejendomsret gældende over de formuegoder, der er omfattet af konfiskationen¹².

³ Artikel 8, stk. 8, i direktiv 2014/42.

⁴ Artikel 5, stk. 2, i direktiv 2014/42.

⁵ Artikel 5 i direktiv 2014/42.

⁶ 20. betragtning til direktiv 2014/42.

⁷ 21. betragtning til direktiv 2014/42.

⁸ Artikel 5, stk. 1, i direktiv 2014/42.

⁹ Artikel 6 i direktiv 2014/42.

¹⁰ Artikel 8, stk. 1, i direktiv 2014/42.

¹¹ Artikel 8, stk. 7, i direktiv 2014/42.

¹² Artikel 8, stk. 7, i direktiv 2014/42.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127